

Het vlakke land en het zeil

Handboek varen met platbodemjachten

Jan Kooijman

Redactie: Michiel Scholtes

ISBN 9789064104732

Prijs: € 29,90

Oude vakkennis en vaardigheden van vroeger raken maar al te snel in vergetelheid. Dat gold ook bijna voor het omgaan met traditionele Nederlandse vaartuigen, maar net op tijd is het besef doorgebroken dat deze kennis ook in de 21ste eeuw nog veel kan bijdragen aan de kwaliteit van de watersport. Onze voorouders bevoeren de Nederlandse wateren met speciaal daarvoor ontwikkelde zeilschepen. In de platbodems die we nu kennen zijn veel kenmerken van de vroegere schepen nog goed zichtbaar. Hedendaagse watersporters waarderen die eigenschappen in de praktijk van het varen. In *Het vlakke land en het zeil* grijpt Jan Kooijman terug op de parallel tussen de Hollandse kennis over de molenwiek en over het zeil, het zwaard en de romp van platbodemjachten. Zeiltrim, zeiltechniek en het werken met zwaarden vormen dus een belangrijk deel van dit standaardwerk. Maar ook hoofdstukken over toertochten, wedstrijdzeilen en admiraalzeilen met een platbodem vertellen het verhaal van eigentijds zeilplezier met de klassiekers van het Hollands waterlandschap. En meer dan ooit is het platbodemjacht het aangewezen vaartuig voor schippers en bemanningen die zich thuisvoelen in de traditie van schepen die passen in het landschap.

De voortdurende aanpassingen en verbeteringen die onze voorouders in hun schepen aanbrachten, hebben geleid tot een graad van perfectie die nog steeds bewondering afdwingt. Menige opvarende van traditionele Nederlandse platbodemjachten heeft ook plezier in het leren omgaan met hun vaartuig. Dit boek geeft al het nodige voor de bevaren en minder bevaren platbodemzeiler.

Jan Kooijman over zijn nieuwe boek:

Na het schrijven van een aantal boeken over platbodems werd het tijd om een boek te maken waarin alle kennis en ervaring van jaren bouwen, zeilen en schrijven bij elkaar konden komen. Om dit boek te kunnen schrijven, kon ik gelukkig putten uit twee eerdere boeken: *Varen met platbodems* en *Beter varen met platbodems*. De tekst van deze boeken vormde de basis voor dit nieuwe boek, maar werd ingrijpend gewijzigd, aangevuld en opnieuw geordend. Dit boek richt zich tot de beginnende platbodemzeiler die de basis onder de knie wil krijgen, maar ook tot de gevorderde zeiler die zijn zeilprestaties wil verbeteren. Er zijn acht nieuwe hoofdstukken bij gekomen, waarvan drie van de hand van Ries de Jong zijn. Ries weet alles van varen; hij is zeeloods te Rotterdam en zeilt al jaren een platbodem ó eerst een Vollenhovense bol en thans een Lemsteraak. Daarnaast hebben in dit boek veel foto's een plaats gekregen naast de bestaande prachtige illustraties van Jan Neef.

Naast mijn eigen materiaal hebben vele zeilers aanvullende foto's bijgedragen: Michiel Scholtes, Pieter Nijdeken, Dirk Drost en vele anderen. Om het boek niet te omvangrijk te maken en om voldoende ruimte te creëren voor de foto's en illustraties, is ernaar gestreefd de tekst slank en hanteerbaar te houden. Het boek is opgezet met de gedachte een ode te brengen aan het ambacht van het varen met platbodemjachten; een kenmerkend element in het Hollandse waterlandschap.

De ondertitel *Varen met platbodemjachten* markeert de grenzen van het boek. Het is bestemd voor jachten, niet voor de heel grote platbodems. Weliswaar zijn de condities van wind en water voor grote en kleine zeilschepen dezelfde, maar voor een groot binnenvaartschip uit de vroegere beroepsvaart, een schip van de huidige Bruine Vloot bijvoorbeeld, gelden zwaardere eisen dan voor een gemiddeld platbodemjacht. Desondanks hebben we de verleiding niet kunnen weerstaan wat fotomateriaal op te nemen waarop de grote broers van de bruine vloot staan afgebeeld. Ze maken immers ook een belangrijk deel uit van de herleving van het zeilen met platbodems.